

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/55/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201678
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8318201678.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: COFIDIS SA, so sídlom Parc de la Haute Borne, avenue Halley 61, Villeneuve-d' Ascq CEDEX 598 66, Francúzska republika, na území SR konajúci prostredníctvom jeho organizačnej zložky: COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Einsteinova 11/3677, Bratislava, IČO: 50 595 628, právne zastúpený URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181 proti žalovanému: B. O., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX XX S. XX, okres N., toho času K. I. XXX, XXX XX M., ČR o zaplatenie 4.355,56 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v prevyšujúcej časti o zaplatenie 2.640,88 eur s príslušenstvom **z a m i e t a .**
- II. Súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa XX. X. XXXX na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 4.355,56 eur, úroku vo výške 21,37% ročne zo sumy 4.867,62 eur od 21.5.2017 do 17.11.2017, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.867,62 eur od 18.11.2017 do 6.12.2017, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.355,56 eur od 7.12.2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril Zmluvu o úvere č. XXXXX dňa XX.X.XXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 6.173,68 eur za účelom kúpy motorového vozidla. Žalovaný bol povinný tento úver splácať a to 60 mesačnými splátkami po 174,02 eur, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci v období od 20.10.2015 do 20.9.2020. Žalovaný uhradil celkovo 25 splátok a ďalšie splátky neuhradil, napriek výzve žalobcu zo dňa 23.10.2017, v ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkami úveru viac ako 3 mesiace, preto na základe vyhlásenia žalobcu zo dňa X.XX.XXXX sa stal celý úver vrátane príslušenstva splatný dňa XX.XX.XXXX. Dlh žalovaného žalobca vyčíslil na sumu 4.355,56 eur, pričom podanou žalobou si uplatnil aj úrok z úveru, úrok z omeškania a náhradu trov konania.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil listiny - Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - individuálne podmienky zo dňa XX.X.XXXX, finančný plán, zmluvu o úvere - všeobecné podmienky zo dňa XX.X.XXXX, Upozornenie zo dňa XX.XX.XXXX, Vyhlásenie splatnosti a výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa X.XX.XXXX, Finančný plán k X.XX.XXXX.

3. Rozsudkom č. k. XCsp/XX/XXXX-XX zo dňa XX.X.XXXX súd v tejto veci rozhodol tak, že v prvom výroku konanie v časti o zaplatenie 1.662,81 eur s príslušenstvom zastavil, v druhom výroku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v treťom výroku žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov

konania nepriznáva. Súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu, že spotrebiteľský úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, predpoklady pre výpočet RPMN, a z dôvodu uvedenia nesprávnej výšky RPMN. Zároveň súd prvej inštancie by nepriznal žalobcovi úroky, keďže výšku ich dojednania považoval za rozpornú s dobrými mravmi a tiež by mu nepriznal poplatky, keďže dojednania týkajúce sa poplatkov považoval za neprijateľné zmluvné dojednanie.

4. O odvolaní žalobcu proti druhému a tretiemu výroku rozhodoval odvolací súd, ktorý rozsudkom č. k. XCo/XX/XXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX potvrdil rozsudok v časti napadnutého zamietavého výroku vo vzťahu k sume 51,87 eur a zrušil v prevyšujúcej časti zamietavého výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odôvodnení odvolací súd uviedol, že z dôvodov v rozsudku súdu prvej inštancie nie je zistiteľné, ktoré konkrétne predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nie sú v úverovej zmluve uvedené a zároveň súd prvej inštancie nešpecifikoval a nekonkretizoval svoj záver o tom, že by v zmluve mali chýbať údaje o predpokladoch použitých pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Taktiež poukázal na to, že nie je správny názor súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o úvere musí obsahovať jednotlivé splátky úveru rozlíšené v tom zmysle, ktorá zložka je istinou, ktorá je úrokom a poplatkami s poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax. Ďalej odvolací súd uviedol, že nie sú preskúmateľné ani dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie čo do nepriznania poplatku za spracovanie úveru a poplatku za príkaz na úhradu mesačnej splátky a k výške dohodnutých úrokov skonštatoval, že bola prijatá vyhláška č. 87/1995 Z. z., ktorou bola stanovená výška prijateľnej odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, pričom z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie výškou odplaty zaoberal a v zmysle uvedeného posudzoval, či úroková sadzba je alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd dal za úlohu súdu prvej inštancie nárok, ktorý zostal predmetom konania, opätovne posúdiť a rozhodnúť, pričom v priebehu ďalšieho konania má vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu zdôvodňujúceho zrušenie rozhodnutia.

5. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že aj naďalej si stojí za svojím argumentom, že výška RPMN je vypočítaná a uvedená správne na základe vzorca uvedeného v článku 5 všeobecných podmienok. Tento článok obsahuje presný vzorec spolu s vysvetlením jednotlivých komponentov dosadzovaný do tohto vzorca. Žalobca sa tiež stotožnil s argumentáciou odvolacieho súdu a rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej nie je potrebné, aby jednotlivé mesačné splátky boli veriteľmi rozdeľované ku každej jednej položke jednotlivo, ale postačuje ich rozdelenie v súhrne. Ďalej žalobca uviedol, že spracovateľský poplatok je poplatkom, v dôsledku zaplatenia ktorého bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver, čo znamená, že žalovanému bolo zo strany žalobcu poskytnuté plnenie v podobe obstarania a poskytnutia peňažných prostriedkov a tento súvisí s trovami pri uzatvorení zmluvy, prípravou, vypracovaním úverovej zmluvy, ako aj ďalších zmluvných dokumentov a tiež s nákladmi súvisiacimi s uzatvorením úverovej zmluvy. Tak ako spracovateľský poplatok bol dojednaný medzi zmluvnými stranami, tak aj poplatok za trvalý príkaz bol dojednaný v súlade s článkom 19 všeobecných podmienok, pričom tento poplatok bol spojený s obstarávaním a vedením účtu žalovaného a spracovávaním jednotlivých platieb žalovaného, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je bankovým subjektom. Žalobca výšku dojednaného zmluvného úroku rozhodne nepovažuje v rozpore s dobrými mravmi, táto bola dojednaná zmluvne medzi stranami spolu na základe zmluvnej autonómie a výška úrokov je ovplyvnená viacerými faktormi - výška poskytnutých peňažných prostriedkov, dĺžka splácania, forma zabezpečenia, konkrétne motorové vozidlo, na ktorého kúpu sú peňažné prostriedky žalobcom poskytnuté.

6. Žalovaný sa na výzvu súdu, aby uviedol návrhy na ďalšie dokazovanie prípadne, aby sa vyjadril k právnej stránke veci v zmysle záverov odvolacieho súdu, nevyjadril.

7. V podaní doručenom dňa XX. X. XXXX žalobca uviedol, že do svojho výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov použil konkrétne nasledovné hodnoty: istina vo výške 5.838,- eur, výška mesačnej splátky 168,29 eur a počet mesačných splátok 60. Pri dosadení týchto hodnôt do vzorca je presná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov vo výške 26,95 %, t. j. zaokrúhlene 26,90 % teda tak ako je to uvedené v úverovej zmluve. Do výpočtu RPMN bol zahrnutý aj spracovateľský poplatok vo výške 335,68 eur, ktorý bol na základe dohody žalobcu a žalovaného rozpočítaný do jednotlivých mesačných splátok. Mesačná splátka vo výške 174,02 eur uvedená v individuálnych podmienkach pozostáva z

istiny, úroku, spracovateľského poplatku, mesačného poistenia vo výške 2,73 eur a tiež poplatku za trvalý príkaz vo výške 3,- eur, avšak do výpočtu RPMN žalobca použil údaj o mesačnej splátke vo výške 168,29 eur t. j. výšku mesačnej splátky pozostávajúcu z istiny, úroku a spracovateľského poplatku. Podľa žalobcu mesačné poistenie spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity a poplatok za trvalý príkaz boli odpočítané od výšky mesačnej splátky z dôvodu, že predstavujú takzvané doplnkové služby, ktoré boli žalobcom poskytnuté na základe dohody medzi žalobcom a žalovaným, kedy žalovaný nebol žiadnym spôsobom nútený k prístúpeniu k poisteniu či k zriadeniu trvalého príkazu a bolo len a výlučne na rozhodnutí žalovaného, či k takýmto k službám pristúpi alebo nie. Prijatie doplnkových služieb nebolo podmienkou uzavretia úverovej zmluvy.

8. Súd sa opätovne oboznámil so žalobou a jej prílohami, vyjadreniami žalobcov a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Dňa XX.X.XXXX bola medzi spoločnosťou BANCO COFIDIS, S. A. ako veriteľom (právny predchodca žalobcu) a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXX - Individuálne podmienky (ďalej len ako „zmluva o úvere IP“), na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi spotrebiteľský úver za účelom umožniť dlžníkovi kúpiť motorové vozidlo a dlžník sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť a zaplatiť celkové náklady a výdavky spojené so spotrebiteľským úverom za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Zároveň sa veriteľ a dlžník dohodli, že všetky podmienky sú dohodnuté v tejto zmluve, ktorá pozostáva z dvoch neoddeliteľných dokumentov - Individuálne podmienky s prílohou 1 Finančný plán a Všeobecných podmienok predstavujúcich ďalšie dohodnuté podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

10. V bode I. zmluvy o úvere IP je určené vozidlo, ktoré bude kúpené z prostriedkov poskytnutých veriteľom za kúpnu cenu 7.298,00 eur.

11. V bode II. zmluvy o úvere IP sú uvedené dohodnuté podmienky úvery nasledovne:

- druh spotrebiteľského úveru: viazaný spotrebiteľský úver na dobu určitú,
- výška každej mesačnej splátky istiny, úroku, spracovateľského poplatku, poistenia spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity, poistenia spôsobilosti splácať úver pre prípad nezamestnanosti a pracovnej neschopnosti a poplatku za trvalý príkaz mesačnej splátky: 174,02 eur,
- počet všetkých mesačných splátok: 60 ,
- deň splatnosti prvej mesačnej splátky: XX/XX/XXXX,
- deň splatnosti ostatných mesačných splátok: 20,
- doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere : XX/X/XXXX,
- termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru: XX /.,
- ročná úroková sadzba spotrebiteľského úveru - fixná : 21,37 %
- index / referenčná úroková sadzba, na ktorú je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná: 6M EURIBOR + 1 % p. a.,
- zmena výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru: 6-mesačný EURIBOR > + 1%,
- jednorazový spracovateľský poplatok: 335,68 eur,
- splatnosť spracovateľského poplatku: započítaný v mesačných splátkach,
- mesačné poistenie spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity (poistenie „ A “): 2,73 eur,
- splatnosť poistenia „A“: započítanej mesačných splátkach
- poplatok za trvalý príkaz: 3,00 eur,
- splatnosť poplatku za trvalý príkaz: započítaný mesačných splátkach,
- ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) (celkové náklady dlžníka spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné % z celkovej výšky spotrebiteľského úveru - vypočítané na základe údajov podľa tohto článku II a bodu 5 všeobecných podmienok úverovej zmluvy): 26,90 % ,
- odplata: 28,29 %
- celková čiastka na úhradu (súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov dlžníka spojených so spotrebiteľským úverom, ktorými sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí dlžník zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov): 10.441,20 eur.

12. V bode IV zmluvy o úvere IP je v tabuľke uvedené dlžníkom požadované poistenie nasledovne:

- mesačné poistenie spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity (poistenie „A“): A/N
 - výška mesačnej splátky poistenia spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity (poistenie „A“): 0,00 eur
 - mesačné poistenie spôsobilosti splácať úver pre prípad nezamestnanosti a pracovnej neschopnosti (poistenie „B“): A/N
 - výška mesačnej splátky poistenia spôsobilosti splácať úver pre prípad nezamestnanosti a pracovnej neschopnosti (poistenie „B“): 0,00 eur.
- Súd uvádza, že v tejto časti nie je zaškrtnutá žiadna z možností A/N.

13. V bode V. zmluvy o úvere IP dlžník vyjadril svojím podpisom súhlas s individuálnymi podmienkami, so všeobecnými podmienkami pripojenými k individuálnym podmienkam, potvrdil, že si prečítal a porozumel tak individuálnym ako aj všeobecným podmienkam a zaviazal sa dodržiavať všetky ich ustanovenia a potvrdil všetky vyhlásenia dané v súvislosti s poistením podľa bodu 15 všeobecných podmienok.

14. V bode 5 zmluvy o úvere - všeobecné podmienky zo dňa XX.X.XXXX je uvedený výpočet výšky RPMN a odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, pričom výška RPMN je vypočítaná veriteľom na základe vzorca, ktorý je spolu s významom symbolov uvedený v rovnakom znení ako v prílohe č. 2 k zákonu 129/2010 Z. z.. Ďalej v tomto bode sú uvedené vysvetlivky, podľa ktorých:

- čiastky zaplatené obidvoma zmluvnými stranami v rôznom čase nemusia byť rovnaké a nemusia byť zaplatené v rovnakých intervaloch,
- začiatkový dátum je dátumom prvého čerpania,
- intervaly medzi dátumami použitými pri výpočtoch sú vyjadrené v rokoch alebo zlomkoch., pričom od konca rozmedzí teší za 5 dní, 32 týždňov alebo 12 rovnakých mesiacov ,
- výsledok výpočtu sa vyjadruje s presnosťou aspoň na jedno desatinné miesto, pričom ak sa hodnota číslice na nasledujúcom desatinnom mieste rovná alebo je väčšia ako 5, číslica na danom desatinnom mieste sa zvýši o jeden,
- na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady dlžníka spojené s úverovou zmluvou s výnimkou poplatkov, ktoré musí dlžník zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v úverovej zmluve a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu vozidla bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver,
- pri výpočte ročnej percentuálnej miere nákladov sa vychádza z predpokladu, že úverová zmluva zostane plátna dohodnutý čas a že veriteľ a dlžník si bodu plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v úverovej zmluve.

15. Podľa bodu 7 zmluvy o úvere - všeobecné podmienky veriteľ má právo zmeniť výšku úrokovej sadzby v prípade, ak sa sadzba šesťmesačného EURIBORu zvýši o viac ako 1 % odo dňa podpisu úverovej zmluvy. V prípade, ak sa tak stane, ročná úroková sadzba sa zmení v rovnakom pomere, ako sa zmenila vyššie uvedená sadzba šesťmesačného EURIBORu. Veriteľ je oprávnený zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré naplatí dlžník alebo veriteľ, pričom zároveň upraví súčet všetkých platieb splatený v súvislosti s poskytnutím úveru a písomne informuje dlžníka takýchto zmenách bez zbytočného odkladu s tým, že dlžník má právo vypovedať úverovú zmluvu bezplatne s okamžitou platnosťou a účinnosťou.

16. Podľa bodu 19 zmluvy o úvere - všeobecné podmienky dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky za nasledovné veriteľovej služby:

- zmena dátumu splátky: 75,00 eur,
- zmena dĺžky úveru: 75,00 eur,
- zmena vozidla: 175,00 eur,
- zmena dlžníka: 350,00 eur,
- zmena mena, priezviska alebo obchodného mena dlžníka: 100,00 eur,
- pozastavenie úveru: 175,00 eur,
- poplatok za predčasné ukončenie: 1% (0,5 % do 1. roka) zo sumy,
- spracovateľský poplatok: 3-30 % zo sumy,
- kópia úverovej zmluvy: 75,00 eur,
- poplatok za trvalý príkaz: 3,00 eur,
- poplatok za inkaso a neautomatizovaným spôsobom: 8,00 eur,
- povolenie na používanie vozidla v zahraničí: 100,00 eur,

- povolenie používať vozidlo treťou osobou: 100,00 eur,
- povolenie používať vozidlo pre taxislužbu: 350,00 eur,
- oznámenie o stave dlžníka v spoločnom úverovom registri: 100,00 eur,
- poplatok za neprevzatú zásielku: 15,00 eur,
- zaslanie mesačného výpisu: 10,00 eur,
- poplatok za potvrdenie pre poisťovňu: 50,00 eur,
- poplatok za aktiváciu úverovej zmluvy: 150,00 eur,
- oznámenie o celkovom dluhu pre spoločnosti: 40,00 eur,
- manuálne zaúčtovanie splátky: 8,00 eur,

17. Podľa bodu 20 zmluvy o úvere - všeobecné podmienky dlžník a veriteľ sa dohodli, že v prípade omeškania dlžníka s platbou jednej splátky úveru o viac ako tri mesiace, takéto omeškania dlžníka (i) predstavuje skutočnosť defaultu (neplnenia), (ii) oprávňuje veriteľa, aby vyhlásil úver a jeho príslušenstvo spolu s platbami, ktoré sa vzťahujú k úveru splatnými a to za primeraného použitia ustanovení o doručovaní podľa § 45 Občianskeho zákonníka a § 46, § 48 a 50 zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku k 8. dňu odo dňa odoslania oznámenia tejto skutočnosti dlžníkovi na poslednú veriteľovi známu adresu, (iii) zakladajú dlžníkov záväzok zaplatiť ku dňu splatnosti celkovú sumu neuhradených splátok úveru, celkové náklady a výdavky spojené so spotrebiteľským úverom (vrátane úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov, požadovaných oprávnených výdavkov veriteľa a pod.).

18. Z výpisov z obchodného registra právneho predchodcu žalobcu a žalobcu súd zistil, že spoločnosť BANCO COFIDIS, S.A., so sídlom Avenida 24 de Julho 96 Lisabon, Portugalsko, sa s účinnosťou od 1. decembra 2016 cezhranične zlúčila so spoločnosťou COFIDIS, so sídlom Parc de la Haute Borne, avenue Halley 61, Villeneuve-d'Ascq CEDEX 598 66, Francúzska republika, ktorá prevádzkuje svoju činnosť v Slovenskej republike prostredníctvom COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd: Po, vložka č. 3657/B. Spoločnosť COFIDIS ako univerzálny právny nástupca prebrala celé imanie ako aj všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky spoločnosti BANCO COFIDIS, S.A..

19. Upozornením zo dňa XX. XX. XXXX žalobca upozornil žalovaného, že nespláca svoje splatné záväzky zo zmluvy o úvere s tým, že v prípade, že žalovaný bude v omeškaní s platbou jednej splátky o viac ako tri mesiace, dôjde k vyhláseniu celého poskytnutého úveru spolu s jeho príslušenstvom a všetkými platbami za splatný.

20. Vyhlásením splatnosti a výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa X.XX.XXXX žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nespláca svoje splatné záväzky zo zmluvy o úvere a je v omeškaní s platbou jednej splátky úveru viac ako 3 mesiace, došlo k vyhláseniu celého poskytnutého úveru spolu s jeho príslušenstvom a všetkými platbami, ktoré sa k úveru vzťahujú, ku dňu XX.XX.XXXX za splatný. Zároveň žalovaného vyzval k úhrade

- istiny úveru 4.867,62 eur,
- dlžného úroku vo výške 21,37 % ročne zo sumy 6.173,68 eur od XX. X. XXXX do XX. XX. XXXX vo výške 575,23 eur,
- úroku z omeškania/zmluvnej pokuty do XX. XX. XXXX vo výške 136,47 eur,
- dlžného úroku vo výške 21,37% ročne zo sumy 4.867,62 eur od XX. XX. XXXX do zaplatenia a
- úroku z omeškania vo výške referenčná sadzba +8% ročne zo sumy 5.442,85 eur od XX. XX. XXXX do zaplatenia.

21. Z prehľadu úhrad zo dňa X.XX.XXXX vyplýva, že žalovaný v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX uhradil 4.681,94 eur. V tomto prehľade sú tiež uvedené údaje a to nominálna sadzba 21% a RPMN 27%.

Právny stav

22. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692),

zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

25. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného v čase uzatvárania zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Posúdenie veci súdom

26. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

33. Žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a dátumom narodenia). Súd teda zastáva názor, že je nutné na tento spor aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušné ustanovenia o spotrebiteľských

zmluvách upravené v Občianskom zákonníku v §52 a nasl., taktiež aj Zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj smernicu Rady 93/13/EHS a teda je potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Súdny dvor tiež vo svojej judikatúre konštatoval, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Pohotovosť, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatúra; Kásler a Káslerne Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282 bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj Sánchez Morcillo a Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 22). Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

36. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému na základe zmluvy spotrebiteľský úver vo výške 5.838,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť žalobcovi pravidelnými 60 mesačnými splátkami vo výške 174,02 eur, kde súčasťou mesačnej splátky bola nielen istina úveru, ale aj úroky a poplatky za poistenie, spracovateľský poplatok a poplatok za trvalý príkaz, a to s dátumom splatnosti prvej splátky XX.XX.XXXX a dátumom splatnosti poslednej splátky XX.X.XXXX. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, preto žalobca ku dňu XX.XX.XXXX vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Súd mal tiež za preukázané, že žalovaný jednotlivými splátkami už uhradil žalobcovi sumu 4.681,94 eur pred začatím súdneho konania a počas súdneho konania sumu 1.662,81 eur, a teda žalovaný spolu uhradil 6.344,75 eur.

27. V zmysle záverov odvolacieho súdu tunajší súd bol povinný opätovne posúdiť nárok, ktorý ostal predmetom konania, teda vysporiadať sa, či sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN a či výpočet RPMN je správny, taktiež posúdiť výšku úrokov v porovnaní s výškou odplaty a posúdiť prijateľnosť či neprijateľnosť dojednaní o poplatku za spracovanie úveru a poplatku za príkaz na úhradu mesačnej splátky s tým, že náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) (uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), zákona o spotrebiteľských úveroch je v danom prípade splnená.

28. K uvedeniu všetkých predpokladov pre výpočet RPMN bolo potrebné posúdiť dojednania v individuálnych podmienkach v spojení s dojednaniami vo všeobecných podmienkach. Pre súd je zrejmé, že všeobecné podmienky sú vyhotovené ako formulár, ktorý veriteľ používal vo viacerých prípadoch a kedy zároveň dochádza k minimálnej možnosti zo strany spotrebiteľa ovplyvniť obsah týchto podmienok. K tomu záveru súd došiel aj vzhľadom na to, že spôsob výpočtu RPMN je vo všeobecných podmienkach uvedený vo veľmi všeobecnej rovine a to priamou citáciou prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca sám presný spôsob výpočtu výšky RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere neurobil, uviedol len vzorec s uvedením významu jednotlivých symbolov v ňom bez dosadenia konkrétnych premenných do tohto vzorca.

29. Zo všeobecných podmienok vyplýva, že do výpočtu je potrebné zahrnúť výšku čerpania, výšku splátky, začiatkový dátum prvého čerpania, a použiť sa majú aj celkové náklady dlžníka spojené s úverovou zmluvou s výnimkou poplatkov, ktoré musí dlžník zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v úverovej zmluve a iných poplatkov okrem kúpnej ceny. Z individuálnych podmienok tak potom vyplýva, že do výpočtu RPMN by mali byť poňaté údaje o výške úveru 5.838,00 eur, o výške splátky 174,02 eur, avšak ani z individuálnych, ale ani zo všeobecných podmienkach nevyplývajú údaje o dátume prvého čerpania a ani údaj celkových nákladov dlžníka spojených s úverovou zmluvou. V zmluve je uvedená len celková čiastka na úhradu, ktorá je súčtom celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov dlžníka.

30. Žalobca vo svojom poslednom podaní uviedol, že pri výpočte výšky RPMN vychádzal z výšky istiny 5.838,00 eur, z mesačnej splátky vo výške 168,29 eur a z počtu splátok 60. V tomto smere súd musí poukázať, že zo žiadnej zmluvnej podmienky nevyplývalo, že by sa na výpočet RPMN mala použiť iná výška splátky, ako je uvedená v individuálnych podmienkach v bode II., teda v zmluve o úvere nie je nikde uvedené, že pre výpočet RPMN sa použije splátka vo výške 168,29 eur, tak ako to tvrdí žalobca. Žalobca až v poslednom písomnom podaní uvádza, ako vypočítal RPMN a aké údaje na výpočet RPMN použil. Žalobca uviedol, že do výšky splátky neboli zahrnuté poplatky za poistenie a poplatok za trvalý príkaz, keďže išlo o doplnkové služby. Súd je však toho názoru, že poistenie poskytnuté žalobcom nebolo dobrovoľnou doplnkovou službou, keďže z bodu IV. individuálnych podmienok nevyplýva, že by žalovaný si vybral z ponúkaných možností Poistenia „A“ alebo „Poistenia B“, resp. z textovej formulácie zmluvy o úvere nevyplýva ani možnosť odmietnutia poistenia. Aj napriek tomu, že zo zmluvy o úvere nevyplýva voľba žalovaného o poistení úveru, žalobca účtuje a v bode II. individuálnych podmienok uvádza výšku mesačného poistenia spôsobilosti splácať úver pre prípad smrti a úplnej trvalej invalidity vo výške 2,73 eur. Aj odvolací súd v rozsudku č. k. XCo/XX/XXXX konštatoval, že žalobca nepredložil žiadny dôkaz o tom, že medzi stranami sporu bola uzatvorená poistná zmluva. Ak veriteľ účtoval žalovanému aj poistné, išlo zjavne o službu, bez ktorej by žalovanému spotrebiteľský úver poskytnutý nebol.

31. Súd sa tiež nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého došlo k dohode medzi dlžníkom a veriteľom o poskytovaní služby, za ktorú si žalobca účtoval poplatok za trvalý príkaz. V tomto smere súd poukazuje na bod 19 Všeobecných podmienok, kde je uvedené, že dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky za nasledovné veriteľove služby, medzi nimi aj poplatok za trvalý príkaz vo výške 3,- eur. Z tohto ustanovenia však nevyplýva, ani dohoda na poskytnutí týchto služieb, ale ani voľba žalovaného, ktoré služby od veriteľa žiada a ktoré nie, resp. či len tieto služby uvedené v tomto bode boli žalovaným vybrané alebo ide o komplexný súbor služieb ponúkaných veriteľom všetkým svojim dlžníkom.

32. Čo sa týka výpočtu RPMN je na mieste konštatovať pochybnosť o správnosti tohto výpočtu, a to vzhľadom na neuvedené všetky predpoklady pre jej výpočet. Pri prepočte výšky RPMN kalkulačkou dostupnou v súdnom registri, výška RPMN pri výške pôžičky 5.838,00 eur, počte splátok 60, dátume pôžičky XX.X.XXXX (súd zvolil dátum uzavretia zmluvy, keďže dátum prvého čerpania zo zmluvných podmienok nevyplýva), dátume prvej splátky XX.XX.XXXX, dni splátky 20 a výške splátky 174,02 eur je 29,16 % a zaplatená suma vo výške 10.441,20 eur. Výška RPMN pri výške pôžičky 5.838,00 eur, počte splátok 60, dátume pôžičky XX.X.XXXX, dátume prvej splátky XX.XX.XXXX, dni splátky 20 a výške splátky 168,29 eur je 27,15 % a zaplatená suma vo výške 10.097,40 eur. Žalobca uviedol že po dosadení hodnôt výška pôžičky 5.838,00 eur, počet splátok 60, a výška splátky 168,29 eur presná hodnota RPMN je 26,95 %, t. j. zaokrúhlene 26,90 %, teda tak ako je uvedené v zmluve. Súdu je aj z tohto tvrdenia žalobcu zrejmé, že žalobca nepostupoval správne pri výpočte, keďže pravidlá o zaokrúhľovaní sú uvedené vo všeobecných podmienkach jasne tak, že výsledok výpočtu sa vyjadri s presnosťou aspoň na jedno desatinné miesto, pričom ak sa hodnota číslce na nasledujúcom desatinnom mieste rovná alebo je väčšia ako 5, číslce na danom desatinnom mieste sa zvýši o jeden. To znamená, ak žalobca tvrdí, že presná hodnota RPMN je 26,95 %, potom postupujúc podľa všeobecných podmienok upravujúcich zaokrúhľovanie výpočtu, správna RPMN by mala byť 27,00 %. Súd tiež upriamuje pozornosť, že výška RPMN 27% je uvedená aj v prehľade úhrad žalovaného.

33. Súd poukazuje na názor Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého „súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí

spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštalácie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.“ (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017).

34. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN - celkové náklady dlžníka, dátum prvého čerpania, výška splátky použitá pre výpočet je nejasná vzhľadom na zahrnutie či nezahrnutie poplatkov do výpočtu RPMN a tiež súd je toho názoru, že výška RPMN nie je v zmluve o úvere uvedená v správnej výške a to s poukazom aj na tvrdenia žalobcu o jej výpočte.

35. Súd ďalej preskúmal zmluvu o spotrebiteľskom úvere aj v časti týkajúcej sa ročnej úrokovej sadzby, kde je jednak dohodnuté, že ročná úroková sadzba spotrebiteľského úveru je fixná vo výške 21,37 %, následne však je uvedené, že k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru dochádza, ak 6 - mesačný EURIBOR je nižší, kedy sa dvíha úroková sadzba o 1 %. Takto uvedená ročná úroková sadzba je neurčitá a rozporná, keďže je definovaná jednak ako fixná, čo by vyjadrovalo jej nemennosť a súčasne hneď na to je uvádzaná možnosť jej zmeny a aj to nie jednoznačne, či má ísť o automatickú zmenu alebo len možnosť zmeny na základe prejavu vôle veriteľa. Pritom pri rozpornej definícii charakteru úrokovej sadzby nie je v bode II individuálnych podmienok ani len odkaz, že daná zmena môže nastať spôsobom vyplývajúcim z bodu 7 všeobecných podmienok. Súd je toho názoru, že dojednanie úrokovej sadzby je neurčité a nezrozumiteľné, keďže v danej časti si zmluvné dojednania fakticky odporujú (úroková sadzba môže byť buď fixná - nemenná, alebo nebude dojednaná ako fixná s uvedením predpokladov, za ktorých dochádza resp. môže dôjsť k jej zmene). (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 10Co/218/2019 zo dňa 30.4.2020)

36. V tejto súvislosti súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

37. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

38. Keďže Zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. i) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj z dôvodu, že zmluva obsahuje nesprávnu výšku RPMN, spotrebiteľský úver považuje sa v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) a d) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný je tak povinný žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej

zmluvy. V konaní bolo preukázané, že žalovanému bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 5.838,- eur a že žalobcovi resp. jeho právnenému predchodcovi žalovaný uhradil 6.344,75 eur, čo je zrejmé zo žalobcom predloženého výpisu úhrad, ako aj z vyjadrenia žalobcu. Žalovaný teda uhradil žalobcovi viac ako vyčerpal, preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a to aj vrátane požadovaného úroku z omeškania.

39. Vzhľadom na záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, súdu sa javí nadbytočné zaoberať sa úvahami prijateľnosti výšky úrokovej sadzby z hľadiska jej posúdenia súladnosti s dobrými mravmi, ako aj úvahami o prijateľnosti resp. neprijateľnosti zmluvných dojednaní týkajúcich sa poplatku za spracovanie úveru a poplatku za trvalý príkaz. Súd je toho názoru, že v dostatočnej miere a konkrétne poukázal na absenciu všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, ako aj na nesprávne uvedenie výšky RPMN.

K trovám konania

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

41. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

42. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 4.355,56 eur s príslušenstvom. Z tejto sumy žalobca zobral žalobu späť sčasti o zaplatenie 1.662,81 eur, pretože túto sumu žalovaný uhradil po začatí konania na súde a teda aplikáciou ustanovenia § 256 ods. 1 CSP za zavinenie za zastavenie konania v tejto časti zodpovedá žalovaný, teda žalobca je v tejto časti úspešný v rozsahu 38,18 % (= 1.662,81 eur z 4.355,56 eur). Súd v časti o zaplatenie 51,87 eur a 2.640,88 eur (spolu 2.692,75 eur) zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného, teda žalovaný je úspešný v rozsahu 61,82 % (100% - 38,18 %).

43. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnému žalovanému by patrilo nárok na náhradu trov konania v rozsahu 23,64 % (61,82 % - 38,18 %). O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

44. Z obsahu spisu však vyplýva, že v danom prípade žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, naviac podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.